

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่
ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายวงศ์เนตร วิไจยา

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ บ้านนาใหม่ เลขที่ ๕๓/๓ หมู่ที่ ๘ ตำบลวังชิ้น
อำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่

โทรศัพท์ ๐๘๐-๘๐๕๑๙๗๐ Facebook วงศ์เนตร วิไจยา Line ๐๘๐๘๐๕๑๙๗๐

๔. เกิด พ.ศ.๒๕๑๑ ปัจจุบันอายุ ๕๖ ปี

๕. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๖. ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๖

สถาบันการศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอวังชิ้น

๗. อาชีพปัจจุบัน ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

๘. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๒๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

๙. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙



ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก ส้มเขียวหวาน

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๑ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

แปลงเรียนรู้ การผลิตส้มเขียวหวานคุณภาพ



๓.ฐานเรียนรู้ จำนวน ๔ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. ฐานการขยายพันธุ์พืช



๒.ฐานการผลิตส้มเขียวหวานคุณภาพ



๓.ฐานปุ๋ยหมักน้ำหมัก



๔.ฐานระบบน้ำ



๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๘ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๔ หลักสูตร ประกอบด้วย การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช ฐานปุ๋ยหมักน้ำหมัก ฐานการขยายพันธุ์พืช ฐานการผลิตส้มเขียวหวานคุณภาพ



๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๒ หลักสูตร ประกอบด้วย เศรษฐกิจพอเพียง /เกษตรผสมผสาน การจัดทำ บัญชีครัวเรือน



๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ๒ หลักสูตร ประกอบด้วย ฐานระบบน้ำ ด้านการประมง



๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก.

หลักสูตรการขยายพันธุ์พืช

หมายถึง กระบวนการที่ทำให้เพิ่มปริมาณต้นพืชให้มากขึ้น เพื่อให้ดำรงสายพันธุ์พืชชนิดต่าง ๆ ไว้มิให้สูญพันธุ์ เป็นการกระจายพันธุ์พืชพันธุ์ดีเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต ทั้งนี้รวมถึงการผลิตต้นพันธุ์พืชพันธุ์ดีชนิดต่าง ๆ ในอดีตการขยายพันธุ์พืชสวนใหญ่มักจะใช้วิธีการเพาะเมล็ดเป็นหลัก ซึ่งทำให้ต้นพืชที่เกิดขึ้นใหม่มีลักษณะผันแปรไม่ค่อยเหมือนกับต้นแม่ แต่ก็มีพืชบางชนิดที่ใช้วิธีการขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ดแล้วไม่มีการเปลี่ยนแปลงทางสายพันธุ์ เช่น มังคุด นอกจากจะพบการเปลี่ยนแปลงทางสายพันธุ์ที่เกิดขึ้นกับต้นพืชที่ขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ดแล้ว ยังพบว่าต้นพืชที่ได้จากการขยายพันธุ์โดยวิธีเพาะเมล็ดจะให้ผลช้าและมีลักษณะสูงใหญ่ ทำให้เกิดการยุ่งยากในการเก็บเกี่ยวและปฏิบัติดูแลรักษา ในปัจจุบันเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ ในการปลูกพืชได้มีการพัฒนา จึงได้เปลี่ยนวิธีขยายพันธุ์พืชโดยการเพาะเมล็ดมาใช้วิธีการขยายพันธุ์แบบไม่ใช้เพศแทน ได้แก่ การตอน การติดตา การต่อกิ่ง การทาบกิ่ง การชำ ส่วนการขยายพันธุ์พืชแบบวิธีเพาะเมล็ดก็ยังคงใช้อยู่แต่ใช้เฉพาะบางวัตถุประสงค์เท่านั้น เช่น การเพาะเมล็ดเพื่อให้ได้ต้นพืชใหม่นำมาใช้เป็นต้นตอในการขยายพันธุ์แบบติดตา ทาบกิ่ง ต่อกิ่ง รวมทั้งเพื่อขยายพันธุ์พืชบางชนิดที่ไม่สามารถใช้วิธีการขยายพันธุ์ไม่ใช้เพศได้ หรือใช้ได้ผลไม่ดีเท่าที่ควร เช่น มะพร้าว หมาก มังคุด

๑. การปักชำกิ่ง

เป็นการตัดกิ่งที่สมบูรณ์ ถ้าหากเป็นกิ่งอ่อนควรตัดให้มีความยาวจากยอดลงมาประมาณ ๖-๘ นิ้ว และลิดใบทิ้ง แต่ถ้าเป็นกิ่งแก่ให้ยาวประมาณ ๖-๑๐ นิ้ว และกิ่งต้องติดใบมาด้วย ตัดให้เป็นแผลเฉียง ๔๕ องศา แล้วนำมาปักลงในวัสดุปลูกประมาณ ๑ ใน ๓ ของความยาวกิ่ง ดูแลรดน้ำเช้า-เย็น ให้ชุ่มแต่อย่าแฉะและอย่าให้น้ำขัง ตั้งให้โดนแดดรำไร ในระยะแรกไม่ต้องใส่ปุ๋ยเมื่อรากและต้นแข็งแรงดีแล้วให้ย้ายไปปลูกจริงได้เลย

๒. การตอนกิ่ง

เป็นการเลือกกิ่งที่ไม่แก่และไม่อ่อนจนเกินไปมาควั่นให้ได้ขนาด ๑ นิ้ว บริเวณใต้ข้อของกิ่ง จากนั้นลอกเปลือกนอกออก เมื่อจับแผลดูจะพบเมือกใส ๆ ที่เรียกว่าเนื้อเยื่อเจริญ ให้ใช้มีดขูดเมือกใสนั้นออก นำดินร่วนเหนียวมาพอกแผลเอาไว้ ตามด้วยกาบมะพร้าวชุบน้ำ และใช้แผ่นพลาสติกห่อหุ้มให้มิดชิด ผูกเชือกให้แน่นหนา ดูแลรดน้ำตามปกติ ภายใน ๓๐-๔๐ วัน จะมีรากงอกออกมาและถ้าหากรากนั้นแข็งแรงก็ให้ตัดไปปลูกใหม่ได้เลย

๓. การติดตา

เรียกได้ว่าเป็นการขยายพันธุ์ที่ได้ผลรวดเร็วกว่าวิธีอื่น ๆ ด้วยการนำตาของต้นพันธุ์ดีมาติดกับต้นที่ต้องการจะขยายพันธุ์ เริ่มจากใช้มีดกรีดบริเวณต้นตอให้เป็นรูปตัวที (T) วัดระยะให้ส่วนหัวตัวทียาว ½ เซนติเมตร และส่วนหางตัวทียาว ๑½ เซนติเมตร แซะเปลือกไม้ออก จากนั้นตัดส่วนของต้นพันธุ์ดีให้เป็น รูปโล่หรือวงรีเพื่อนำไปสอดในรูปตัวทีที่กรีดเอาไว้ ถ้าส่วนปลายของตาวายเกินตัวทีไปให้ตัดส่วนนั้นทิ้งไป แล้วใช้แผ่นพลาสติกยาวพันส่วนติดตาไว้ จากล่างขึ้นบน ทิ้งไว้อย่างน้อย ๑ สัปดาห์ แล้วตรวจดู ถ้าตายังสดดีก็แสดงว่าการติดตานี้ได้ผล และหากมีกิ่งก้านแตกออกมาจากต้นตอให้ตัดทิ้งไป ดูแลรดน้ำทุกวันตามสภาพดิน ถ้าดินอุ้มน้ำมากเกินไปก็รดน้ำ

๔. การต่อกิ่ง

คือ การนำกิ่งของต้นพันธุ์ดีมาต่อกับต้นตอ เพื่อให้เกิดเป็นต้นใหม่ที่มีความแข็งแรงกว่าวิธีการติดตา ต้นตอจะดูต้นและแร่ธาตุมาหล่อเลี้ยงกิ่งที่ต่อให้เจริญเติบโต ด้วยการเลือกต้นตอที่แข็งแรงสมบูรณ์มาตัดกิ่งออก ใช้มีดผ่าตรงกลางให้มีความยาว ๓-๕ เซนติเมตร จากนั้นตัดกิ่งพันธุ์ดีที่ต้องการนำไปต่อกิ่งให้เป็นรูปลิ้ม โดยที่กิ่งนั้นจะต้องมีตามากกว่า ๑ ตา แล้วนำไปเสียบลงในต้นตอที่ผ่าไว้ ใช้แผ่นพลาสติกพันจากด้านล่างขึ้นด้านบนปิดไว้ ดูแลรดน้ำ

ตามปกติและอย่าปล่อยให้มันน้ำเข้าไปขังอยู่ด้านในแผล ระวังไม่ให้โดนแดดและความร้อน หลังจาก ๖ สัปดาห์ สังเกตดูถ้าหารอยต่อประสานกันดีก็สามารถนำไปปลูกได้เลย

๕. การทาบกิ่ง

การทาบกิ่งเป็นวิธีการนำกิ่งของต้นตอมาทาบกับต้นพันธุ์ดี เพื่อให้ต้นตอสามารถเจริญเติบโตได้ดี ด้วยการใช้มีดปาดกิ่งของต้นพันธุ์ดีและต้นตอให้เป็นแผลที่มีความยาวเท่ากัน จากนั้นนำกิ่งของทั้ง ๒ ต้น มาทาบกิ่งให้สนิท พันด้วยแผ่นพลาสติกให้แน่น ดูแลรดน้ำตามปกติแต่ต้องให้น้ำที่ต้นพันธุ์ดี และหลังจาก ๒-๓ สัปดาห์ เมื่อเนื้อเยื่อของทั้ง ๒ ต้นประสานกันดีแล้วก็ให้ตัดส่วนกิ่งพันธุ์ดีให้ติดมากับต้นตอ เพื่อนำไปปลูกและดูแลต่อไป

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและวิธีการขยายพันธุ์พืช เพื่อฝึกทักษะการปฏิบัติจริงในการขยายพันธุ์พืชชนิดต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้จริง เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชท้องถิ่นและพืชเศรษฐกิจ เพื่อสร้างเครือข่ายเกษตรกรหรือผู้สนใจด้านการเพาะขยายพันธุ์พืช

รูปแบบการถ่ายทอดความรู้ ๑.การบรรยาย ๒. การสาธิต ๓.การฝึกปฏิบัติ

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด

ได้เข้าร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร ระดับจังหวัด โดยไปเป็นคณะกรรมการในหลายหน่วยงาน ดังนี้

๑. ประธาน ศพก. โดยขับเคลื่อนศูนย์ ศพก. ร่วมกับกลุ่มแปลงใหญ่ของจังหวัดแพร่
๒. ครูบัญชีอาสา ของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์แพร่ โดยประสานให้เกษตรกรวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แร้งบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

แรงบันดาลใจในการเริ่มต้นปรับเปลี่ยนจากการทำเกษตรแบบเดิมของนายวงศ์เนตร วิจัยา มาจากประสบการณ์ตรงที่ครอบครัวและชุมชนต้องเผชิญในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เมื่อสวนส้มเขียวหวานของพ่อจำนวน ๗๐๐ ต้น และของเกษตรกรจำนวนมากในพื้นที่ ประสบปัญหาโรคแห้งตาย แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องโรคพืช แมลงศัตรูพืช และการจัดการที่เหมาะสม ทำให้ต้องโค่นต้นส้มทิ้ง ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขาดทุน และมีหนี้สิน จากเหตุการณ์นี้ ทำให้นายวงศ์เนตรเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของ องค์ความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีในการทำเกษตร จึงเริ่มหันมาศึกษาและปรับแนวทางการทำเกษตรใหม่ โดยใช้หลักวิชาการผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ยึดแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกพืชแบบผสมผสาน ลดความเสี่ยงจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยว และสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคง ซึ่งกลายเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรต้นแบบและศูนย์เรียนรู้ในเวลาต่อมา

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

๑. การระบาดของโรคพืชและแมลงศัตรูพืช – สวนส้มเขียวหวานของครอบครัวและชาวบ้านในชุมชนประสบปัญหาโรคแห้งตายเป็นวงกว้างในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งเกิดจากการขาดความรู้ในการดูแลและป้องกันโรคพืชอย่างถูกต้อง

๒. การขาดองค์ความรู้ของเกษตรกร – เกษตรกรในชุมชนไม่มีประสบการณ์และความเข้าใจในเรื่องการจัดการศัตรูพืช ดิน และคุณภาพผลผลิต ทำให้ไม่สามารถรับมือกับปัญหาได้ทัน

๓. ต้นทุนการผลิตสูง – การทำเกษตรแบบเดิมมีต้นทุนสูง ทั้งในเรื่องของสารเคมี ปุ๋ย ยา และค่าแรงงาน แต่ผลผลิตที่ได้กลับมีปริมาณน้อยและคุณภาพต่ำ

๔. รายได้ไม่เพียงพอและเกิดหนี้สิน – เมื่อผลผลิตไม่ดี เกษตรกรต้องเผชิญกับการขาดทุน และไม่สามารถเลี้ยงดูครอบครัวหรือพัฒนาตนเองได้

๕. ความต้องการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน – ความตั้งใจที่จะหลุดพ้นจากวังวนของปัญหาเดิมๆ ทำให้นายวงศ์เนตรมองหาวิธีการใหม่ที่ยั่งยืนกว่า จึงเลือกนำองค์ความรู้ทางวิชาการ และเทคโนโลยีด้านการเกษตรมาประยุกต์ใช้ในการผลิต เพื่อลดต้นทุน เพิ่มคุณภาพผลผลิต และรักษาสภาพแวดล้อมด้วยเหตุผลเหล่านี้ ทำให้นายวงศ์เนตรเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ พัฒนา และเปลี่ยนแปลงแนวทางการทำเกษตร ด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม มาใช้ควบคู่กับภูมิปัญญาท้องถิ่น จนสามารถเป็นต้นแบบให้แก่เกษตรกรคนอื่นในชุมชนได้อย่างแท้จริง

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร

๑. การเปลี่ยนยอดให้กับไม้ผลเพื่อให้มีความหลากหลายชนิดของพันธุ์พืช



๒. การโน้มกิ่งของต้นชะอม เพื่อเพิ่มผลผลิต



๓. การเสริมรากให้กับต้นทุเรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต



๔. การผลิตมะนาวนอกฤดู



๕. ระบบน้ำใช้พลังงานโซลาร์เซลล์



๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

การทำการเกษตรรูปแบบไร่นาสวนผสม จึงได้มีการคิดปรับใช้นวัตกรรมและคิดค้นภูมิปัญญา เพื่อนำมาแก้ไขปัญหา รวมทั้งเพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และสร้างรายได้ อาทิ เช่น

- การเปลี่ยนยอดให้กับไม้ผลเพื่อให้มีความหลากหลายชนิดของพันธุ์พืช เช่น มะม่วง (มะม่วงเบา: เชี่ยวใหญ่/ น้ำดอกไม้สีทอง : เพชรบ้านลาด) อะโวคาโด ทูเรียน และส้มเขียวหวาน จะเพาะต้นจากเมล็ด และนำยอดพันธุ์ที่ต้องการมาเสียบยอด เพื่อให้ได้ผลผลิตตามพันธุ์ที่เหมาะสม

- การโน้มกิ่งของต้นชะอม เพื่อเพิ่มผลผลิต โดยทั่วไปจะมีการตัดแต่งกิ่งเพื่อให้มีการแตกยอดใหม่ของชะอม แต่ตนเองได้คิดค้นวิธีการเพิ่มผลผลิต โดยการโน้มกิ่งลงละยึดกับหลักที่เตรียมไว้ จะทำให้ชะอมแตกยอดมากขึ้น เป็นการเพิ่มปริมาณผลผลิตให้มากขึ้น

- การเสริมรากให้กับต้นทุเรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ทำให้ทุเรียนที่ได้รับการเสริมรากสามารถหาอาหารให้ดีขึ้น และโตเร็วกว่าต้นที่ไม่ได้เสริมราก เป็นการเสริมความแข็งแรงให้กับต้นทุเรียนอีกทางหนึ่งด้วย

- การผลิตมะนาวนอกฤดู ซึ่งจะบังคับให้มะนาวออกผลผลิตนอกฤดู โดยการพ่นสารไทโอยูเรีย เพื่อให้สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ในช่วงเดือนเมษายน ซึ่งเป็นช่วงที่ราคามะนาวสูง เป็นการเพิ่มรายได้มากกว่าจำหน่ายมะนาวในฤดู

- ระบบน้ำ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการน้ำภายในฟาร์ม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยปรับเปลี่ยนการให้น้ำจากสายยางรดน้ำ เป็นระบบน้ำมินิสปริงเกอร์ ทั่วทั้งฟาร์ม ซึ่งทำให้สามารถจำกัดเวลาการให้น้ำได้อย่างเหมาะสม ช่วยให้ประหยัดน้ำได้มากขึ้น รวมทั้งได้ปรับเปลี่ยนเครื่องสูบน้ำจากใช้น้ำมันเชื้อเพลิง เป็นการใช้มอเตอร์ไฟฟ้าและการใช้โซล่าเซลล์ในการสูบน้ำ เพื่อลดต้นทุนค่าไฟฟ้า

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ

การเสริมรากให้กับต้นทุเรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ทำให้ทุเรียนที่ได้รับการเสริมรากสามารถหาอาหารให้ดีขึ้น และโตเร็วกว่าต้นที่ไม่ได้เสริมราก เป็นการเสริมความแข็งแรงให้กับต้นทุเรียนอีกทางหนึ่งด้วย

การผลิตมะนาวนอกฤดู ซึ่งจะบังคับให้มะนาวออกผลผลิตนอกฤดู โดยการพ่นสารไทโอยูเรีย เพื่อให้สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ในช่วงเดือนเมษายน ซึ่งเป็นช่วงที่ราคามะนาวสูง เป็นการเพิ่มรายได้มากกว่าจำหน่ายมะนาวในฤดู

การเปลี่ยนยอดให้กับไม้ผลเพื่อให้มีความหลากหลายชนิดของพันธุ์พืช เช่น มะม่วง (มะม่วงเบา: เชี่ยวใหญ่/ น้ำดอกไม้สีทอง : เพชรบ้านลาด) อะโวคาโด ทูเรียน และส้มเขียวหวาน จะเพาะต้นจากเมล็ด และนำยอดพันธุ์ที่ต้องการมาเสียบยอด เพื่อให้ได้ผลผลิตตามพันธุ์ที่เหมาะสม

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑๑ ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) ส้มเขียวหวาน พื้นที่ปลูกจำนวน ๓ ไร่

๑.๒) มะนาว พื้นที่ปลูกจำนวน ๓ ไร่

๑.๓) ข้าว พื้นที่ปลูกจำนวน ๒ ไร่

๑.๔) ทุเรียน พื้นที่ปลูกจำนวน ๒ ไร่

๑.๕) ลองกอง พื้นที่ปลูกจำนวน ๒ ไร่

- ๑.๖) มะม่วง พื้นที่ปลูกจำนวน ๑ ไร่
- ๑.๗) มะยงชิด พื้นที่ปลูกจำนวน ๑ ไร่
- ๑.๘) ผัก พื้นที่ปลูกจำนวน ๑ ไร่
- ๑.๙) เงาะ พื้นที่ปลูกจำนวน ๒ งาน
- ๒.๐) ละมุด พื้นที่ปลูกจำนวน ๒ งาน
- ๒.๑) น้อยหน่า พื้นที่ปลูกจำนวน ๒ งาน
- ๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๒ ชนิด ประกอบด้วย
 - ๒.๑) ปลาตุก ปลานิน จำนวน ๓ สรร
- ๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย
 - ๓.๑) โค จำนวน ๙ ตัว
- ๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)
 - ๑) สินค้า ส้มเขียวหวาน มีต้นทุนการผลิต ดังนี้
 - ๑.๑) ปุ๋ย เป็นเงิน ๔,๘๐๐ บาท/ไร่
 - ๑.๒) สารกำจัดแมลง เป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท/ไร่
 - ๑.๓) ค่าฮอร์โมน เป็นเงิน ๔๘๐ บาท/ไร่
 - ๑.๔) ยาฆ่าเชื้อรา เป็นเงิน ๖๐๐ บาท/ไร่
 - ๑.๕) ค่าจ้างตัดแต่งกิ่ง เป็นเงิน ๙๐๐ บาท/ไร่
 - ๑.๖) ค่าสูบน้ำใส่ปุ๋ย เป็นเงิน ๙๐๐ บาท/ไร่
 - ๑.๗) ค่าจ้างตัดหญ้า เป็นเงิน ๑,๘๐๐ บาท/ไร่
 - ๑.๘) ค่าน้ำมัน เป็นเงิน ๖๕๐ บาท/ไร่
 - ๑.๙) ค่าไฟฟ้า เป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท/ไร่
 - ๒.๐) ค่าแรงคนเก็บส้ม เป็นเงิน ๙๐๐ บาท/ไร่
 รวมต้นทุนการผลิต ๑๓,๔๓๐ บาท/ไร่
 รายได้ ๒๕,๐๐๐ บาท/ไร่
- ๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้
 - ๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)
 ได้จากอะไรบ้าง ระบุ พืชผัก ผลไม้ตามฤดูกาล
 เฉลี่ยรายได้วันละ ๕๐๐ บาท/วัน
 - ๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)
 ได้จากอะไรบ้าง ระบุ พืชผัก ผลไม้ตามฤดูกาล
 เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ ๓,๕๐๐ บาท/สัปดาห์
 - ๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)
 ได้จากอะไรบ้าง ระบุ พืชผัก ผลไม้ตามฤดูกาล
 เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน
 - ๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)
 ได้จากอะไรบ้าง ระบุ
 เฉลี่ยรายได้ปีละ ๑๘๐,๐๐๐ บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง (นายวงศ์เนตร วิไลยา)

๑. ลดต้นทุนการผลิต ด้วยการปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การใช้ปุ๋ยหมักน้ำหมัก การจัดการศัตรูพืชอย่างถูกต้อง ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายด้านวัตถุดิบและสารเคมี
๒. เพิ่มปริมาณและคุณภาพผลผลิต การใช้เทคโนโลยีและความรู้ทางวิชาการช่วยให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีขึ้น สามารถจำหน่ายได้ในราคาที่สูงขึ้น
๓. มีรายได้ที่มั่นคงและสามารถพึ่งพาตนเองได้ นายวงศ์เนตรสามารถเลี้ยงดูครอบครัว ขยายพื้นที่เกษตร และไม่เป็นหนี้ต่อไป
๔. เป็นเกษตรกรต้นแบบและผู้นำชุมชน ได้รับการยอมรับจากชุมชนและหน่วยงานภาครัฐ เป็นผู้นำด้านการเกษตรทฤษฎีใหม่

ประโยชน์ที่เกิดกับเกษตรกรรายอื่น

๑. ได้รับการถ่ายทอดความรู้ เกษตรกรสามารถเรียนรู้เทคนิคและวิธีการใหม่จากศูนย์เรียนรู้ฯ ที่นายวงศ์เนตร เป็นผู้ดำเนินการ เช่น การปลูกพืชผสมผสาน การจัดการดิน น้ำ ศัตรูพืช การขยายพันธุ์พืช การผลิตส้มคุณภาพ ระบบน้ำ เป็นต้น
๒. ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตได้จริง เมื่อเกษตรกรนำความรู้ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง ก็สามารถลดต้นทุน เพิ่มคุณภาพ และรายได้
๓. เปลี่ยนแนวคิดสู่การพึ่งพาตนเอง จากการเห็นผลลัพธ์ของการทำเกษตรแบบยั่งยืน ทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการเปลี่ยนแนวทางการเกษตรของตนเอง

ประโยชน์ที่เกิดกับชุมชน

๑. ชุมชนมีแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตรในท้องถิ่น ช่วยให้เกษตรกรและผู้สนใจสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ และเทคโนโลยีได้ง่าย ไม่ต้องเดินทางไปไกล
๒. เกิดเครือข่ายเกษตรกรเข้มแข็ง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (เกษตรกรสอนเกษตรกร) ทำให้เกิดความร่วมมือและความสามัคคีในชุมชน
๓. ลดการพึ่งพาภายนอก ชุมชนสามารถผลิตอาหารเองได้ พึ่งตนเองได้ดีขึ้น และเกิดความมั่นคงด้านอาหาร
๔. ส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่น เกษตรกรมีรายได้ ชุมชนมีผลผลิตที่หลากหลาย มีตลาดในพื้นที่ เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ

๓.ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

ศพก. มีการดำเนินงานตาม BCG Model ดังนี้

๑. Bio Economy เช่น มีการนำเอาแอมโซล่าเซลล์มาใช้ เพื่อลดต้นทุนการผลิต เป็นต้น
๒. Circular Economy เช่น ทำปุ๋ยจากวัสดุเหลือใช้/ปรับปรุงบำรุงดิน/Zero Waste เป็นต้น
๓. Green Economy เช่น ลดการใช้สารเคมี/ใช้ปุ๋ยหมักแทนปุ๋ยเคมี/การกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีธรรมชาติ ไม่กระทบกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๑. ด่านดิน ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และการปลูกพืชหมุนเวียน ลดการใช้สารเคมีที่ทำลายโครงสร้างดิน ส่งเสริมการวิเคราะห์ดินก่อนปลูก เพื่อลดการใส่ปุ๋ยเกินความจำเป็น

๒. ด่านน้ำ ใช้น้ำอย่างประหยัด การกักเก็บน้ำฝนในบ่อหรือสระน้ำ ป้องกันมลพิษในแหล่งน้ำโดยลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

๓. ด่านป่าและความหลากหลายทางชีวภาพ ปลูกต้นไม้ในพื้นที่ว่างและรอบแปลงเกษตรเพื่อเป็นแนวกันลม และปลูกป่า ๓ อย่างประโยชน์ ๔ อย่าง

๔. ด้านพลังงานและสภาพแวดล้อม ใช้พลังงานทดแทน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ในการสูบน้ำใช้ในศูนย์จัดการขยะอินทรีย์ให้เป็นปุ๋ยหมัก ลดการเผาที่ก่อมลพิษ

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

- มีความรู้เกี่ยวกับพืชหลักของอำเภอวังชิ้น คือ ข้าว ส้มเขียวหวาน มะนาว

- มีการปลูกพืชแบบผสมผสาน

- มีปลูกการปลูกพืชแบบลดการใช้สารเคมี

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

- มีการเข้ามาศึกษาดูงาน เฉลี่ย ๒ ครั้ง/เดือน (มาเป็นคณะ)

- มีการใช้ ศพก. เป็นสถานที่ฝึกอบรมของหน่วยงานต่าง ๆ เฉลี่ยเดือนละ ๓ ครั้ง

- เป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานต่าง ๆ เฉลี่ยเดือนละ ๕ ครั้ง

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

- เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ในการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพ ตลอดจนยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- เป็นศูนย์เกษตรทฤษฎีใหม่และเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ เป็นจุดถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรในชุมชน เป็นแปลงเรียนรู้ตัวอย่างสำหรับการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ

- เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเรียนรู้แก้ไขปัญหาด้านการจัดการโรค แมลง พืชหลัก เช่น ส้มเขียวหวาน ข้าว และพืชอื่นๆ

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

- เป็นที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารและบริการด้านการเกษตร

- มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารผ่านการประชุมกลุ่ม ศพก. และแปลงใหญ่ทุก ๆ ๓ เดือน

- วิทยากรตามที่ตั้งต่าง ๆ

- มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางเฟสบุ๊ก เพจสำนักงานเกษตรอำเภอวังชิ้น

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร

- การเข้ามาศึกษาดูงานใน ศพก.

- การนำความรู้ออกไปเผยแพร่ผ่านการเป็นวิทยากร

- การเผยแพร่ผ่านทางเฟสบุ๊ก เพจสำนักงานเกษตรอำเภอวังชิ้น

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่มีส่วนร่วมอยู่ในทุกหน่วยงาน

๑. เป็นประธานศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
 ๒. เป็นรองประธานกลุ่มปยุตม์ชุมชนบ้านนาใหม่ ตำบลวังชัน
 ๓. เป็นปราชญ์ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ด้านทำการเกษตรของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอวังชัน ปี ๒๕๖๓
 ๔. เป็นหมอดินอาสาประจำบ้านนาใหม่ หมู่ ๘ ตำบลวังชัน อำเภอวังชัน จังหวัดแพร่
 ๕. เป็นอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านบ้านนาใหม่ หมู่ ๘ ตำบลวังชัน อำเภอวังชัน จังหวัดแพร่
 ๖. ได้รับคัดเลือกให้เป็นจุดเรียนรู้ด้านปศุสัตว์และได้รับวัวพ่อ - แม่พันธุ์ จากสำนักงานปศุสัตว์อำเภอวังชัน
 ๗. ฝึกอบรมศึกษาดูงานโครงการส่งเสริมสินค้าเกษตรให้มีความปลอดภัยและได้มาตรฐาน นำมาพัฒนาสวนจนเป็นจุดเรียนรู้ด้านไม้ผล (ส้มเขียวหวาน) ของสำนักงานเกษตรอำเภอวังชัน เพื่อเผยแพร่และถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้สนใจ
 ๘. ร่วมกิจกรรมปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ของทุกปี
 ๙. เป็นประมงอาสา (หมอปปลาประมง) รับให้คำปรึกษา และผสมพันธุ์ปลาเมืองคความรู้ด้านการผสมพันธุ์ปลาสามารถถ่ายทอดความรู้ด้านการเพาะพันธุ์ปลาได้
 ๑๐. เป็นอาสาสมัครเกษตรด้านบัญชีหรือครูบัญชี รับให้คำปรึกษา เป็นต้นแบบในการถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ด้านการจัดทำบัญชีและการนำบัญชีมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิต จำหน่ายผลผลิตแก่เกษตรกร
 ๑๑. เป็นปราชญ์ชาวบ้านด้านการทำการเกษตรแบบเกษตรผสมผสานและผลิตพืชปลอดภัยของตำบลวังชัน และเป็นนักพัฒนาในด้านความรู้ ความคิด และด้านการฝึกปฏิบัติอาชีพ ให้กับสมาชิก เครือข่ายและบุคคลทั่วไป รวมทั้ง การสร้างรายได้ให้ชุมชน โดยสร้างทีมงานและวิทยากรปฏิบัติดูแลสวนและจัดการผลผลิตเพื่อให้ได้คุณภาพ
- ๔.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง
- รับฟังปัญหาจากเกษตรกร และช่วยกันแก้ไขในระดับอำเภอและจังหวัด
 - ขับเคลื่อนการเกษตรให้เป็นทิศเดียวกัน นโยบายของกรมส่งเสริมเกษตรกร
 - เป็นสถานที่ในการศึกษาดูงานและฝึกอบรม
 - ช่วยเหลืองานของกรมส่งเสริมในทุก ๆ ด้าน
- ๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.**
- ๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน
 ๑. เป็นจุดสาธิตให้ความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตรแบบผสมผสาน ประจำอำเภอวังชัน
 ๒. เป็นศูนย์เครือข่าย ศพก. ด้านการทำการเกษตรแบบผสมผสาน ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
 ๓. ลดการผูกขาดด้านราคาจากพ่อค้าคนกลางโดยการนำสินค้าที่ผลิตได้ภายในสวนนำไปจำหน่ายเองในตลาดทั้งในตลาดภายในชุมชนและนอกชุมชน ทำให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างสมบูรณ์
 ๔. มีรายได้ประจำทุกวันโดยการดำเนินงานที่เรียกว่า “สวนเกษตรแบบไร่นาสวนผสม”
 ๕. ได้รับคัดเลือกจากรายการ เสวนาภาษาเกษตร จากช่อง FIVE Channel มาถ่ายทำรายการที่สวนเนื่องจากการจัดการสวนที่ดีและสามารถเป็นต้นแบบได้
 ๖. มีผลงานในเชิงประจักษ์ในด้านการทำการเกษตรแบบไร่นาสวนผสม ทำให้มีหน่วยงานต่างๆเข้ามาดูงานและให้การสนับสนุนจัดทำเกษตรแบบทฤษฎีใหม่สำเร็จเป็นรายแรกของอำเภอวังชันจนเป็นที่ยอมรับ

และได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมด้วยดีตั้งแต่ผู้นำชุมชนในท้องที่ รวมทั้งหน่วยงานภาคีเครือข่ายทั้งในระดับอำเภอ และระดับจังหวัด

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

ด้วยความตั้งใจทำงานและเสียสละเพื่อชุมชน สังคมด้านต่างๆ นายวงศ์เนตร วิโจยา ได้เข้าไปมีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน กลุ่ม องค์กร เพื่อพัฒนาศักยภาพของชุมชนและตนเอง ดังนี้

๑. เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ มีศีลธรรมประจำตัวในการบริหารจัดการอาชีพของตนเอง และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้อื่น

๒. เป็นผู้มีจิตสาธารณะ ช่วยเหลือสังคมแบ่งปันให้แก่ชุมชน ให้ความร่วมมือกับเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน

๓. มีการสละทรัพย์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวมอย่างสม่ำเสมอ

๔. เป็นสถานที่ศึกษาดูงานของเกษตรกร ผู้สนใจ ตลอดจนนักเรียนจากโรงเรียนในพื้นที่

๕. เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตพืชปลอดภัย (GAP)

๖. ไม่ทำลายเศษวัสดุทางการเกษตรด้วยการเผา แต่จะใช้วิธีการนำไปทำปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยชีวภาพ เพื่อไม่ทำให้เกิดมลพิษแก่อากาศในชุมชน

๗. ร่วมพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

๘. เป็นผู้มีความสามารถในการสื่อสารแก่บุคคลทั่วไป ตลอดจนผู้เข้ามาศึกษาดูงานในสวนให้เกิดความเข้าใจได้เป็นอย่างดี โดยใช้ภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจ นอกจากนี้ ยังเป็นบุคคลที่มีอัธยาศัยดี ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นมิตรกับทุกคน

๙. นอกจากจะเป็นบุคคลที่มีอัธยาศัยดี ยิ้มแย้มแจ่มใส และเป็นมิตรกับทุกคนแล้ว นายวงศ์เนตร วิโจยายังเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี มีความน่าเชื่อถือ มีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดี มีองค์ความรู้ด้านการเกษตร โดยเฉพาะด้านไม้ผล สามารถถ่ายทอดให้กับเกษตรกรและผู้สนใจได้เป็นอย่างดี

นายวงศ์เนตร วิโจยา เป็นผู้ที่มีความประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อชุมชน โดยเป็นผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ มีความวิริยะอุตสาหะในการทำงาน มีความตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จด้วยตนเองอย่างไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัวและผู้อื่น โดยมีผลงานดีเด่นที่ได้รับการยอมรับเป็นประโยชน์ต่อสังคม ดังนี้

๑. เป็นประธานศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นงานนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ต้องมีการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานจากทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้ ศพก. เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ และที่สำคัญ คือเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ เป็นผู้นำในด้านเกษตรทฤษฎีใหม่และแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง มีการชักชวนให้เกษตรกรแปลงข้างเคียงและผู้สนใจทำเกษตรทฤษฎีใหม่และแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นอาชีพที่สุจริต มีศักดิ์ศรี มีความมั่นคง

๒. เป็นรองประธานกลุ่มปุ๋ยหมักชุมชนบ้านนาใหม่ ตำบลวังชัน

๓. เป็นปราชญ์ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ด้านทำการเกษตรของ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอวังชัน ปี ๒๕๖๓

๔. เป็นหมอดินอาสาประจำบ้านนาใหม่ หมู่ ๘ ตำบลวังชัน อำเภอวังชัน จังหวัดแพร่

๕. เป็นอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านบ้านนาใหม่ หมู่ ๘ ตำบลวังขึ้น อำเภอวังขึ้น จังหวัดแพร่
 ๖. ได้รับคัดเลือกให้เป็นจุดเรียนรู้ด้านปศุสัตว์และได้รับวัวพ่อ - แม่พันธุ์ จากสำนักงานปศุสัตว์อำเภอวังขึ้น
 ๗. ฝึกอบรมศึกษาดูงานโครงการส่งเสริมสินค้าเกษตรให้มีความปลอดภัยและได้มาตรฐาน นำมาพัฒนา
 สวนจนเป็นจุดเรียนรู้ด้านไม้ผล (ส้มเขียวหวาน) ของสำนักงานเกษตรอำเภอวังขึ้น เพื่อเผยแพร่และถ่ายทอดความรู้
 ให้กับผู้สนใจ

๘. ร่วมกิจกรรมปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ของทุกปี

๙. เป็นประมงอาสา (หมอปปลาประมง) รับให้คำปรึกษา และผสมพันธุ์ปลาเมืองค์ความรู้ด้านการผสมพันธุ์
 ปลา สามารถถ่ายทอดความรู้ด้านการเพาะพันธุ์ปลาได้

๑๐. เป็นอาสาสมัครเกษตรด้านบัญชีหรือครูบัญชี รับให้คำปรึกษา เป็นต้นแบบในการถ่ายทอดองค์ความรู้
 และประสบการณ์ด้านการจัดทำบัญชีและการนำบัญชีมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิต จำหน่ายผลผลิต
 แก่เกษตรกร

๑๑. เป็นปราชญ์ชาวบ้านด้านการทำการเกษตรแบบเกษตรผสมผสานและผลิตพืชปลอดภัยของตำบลวัง
 ขึ้น และเป็นนักพัฒนาในด้านความรู้ ความคิด และด้านการฝึกปฏิบัติอาชีพ ให้กับสมาชิก เครือข่ายและบุคคล
 ทั่วไป รวมทั้ง การสร้างรายได้ให้ชุมชน โดยสร้างทีมงานและวิทยากรปฏิบัติดูแลสวนและจัดการผลผลิตเพื่อให้ได้
 คุณภาพ

จากการที่ได้มีการปรับเปลี่ยนจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ที่มีความเสี่ยงในหลายด้านต่างๆ
 มาเป็นการปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น เกิดความสมบูรณ์ของสวน ทำให้มีเกษตรกร และผู้ที่สนใจ ตลอดจนโรงเรียน
 ในพื้นที่ได้นำนักเรียนเข้ามาศึกษาหาความรู้ และได้นำเทคนิควิธีการต่างๆ ในการปลูก การดูแลรักษา
 การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ไปปรับใช้ในสวนของตนเอง สร้างอาชีพ สร้างรายได้อย่างยั่งยืนให้แก่เกษตรกร
 และชุมชน

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

- ๑) มีการสละทรัพย์สินส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวมอย่างสม่ำเสมอ
- ๒) เป็นสถานที่ศึกษาดูงานของเกษตรกร ผู้สนใจ ตลอดจนนักเรียนจากโรงเรียนในพื้นที่
- ๓) เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตพืชปลอดภัย (GAP)
- ๔) ไม่ทำลายเศรษฐกิจทางการเกษตรด้วยการเผา แต่จะใช้วิธีการนำไปทำปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยชีวภาพ เพื่อไม่
 ทำให้เกิดมลพิษแก่อากาศในชุมชน
- ๕) ร่วมพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

คติประจำใจ คือ “ขยันหมั่นเพียร เลือกที่จะช่วยเหลือตนเองดีกว่ารอรับการช่วยเหลือจากผู้อื่นแต่เพียง
 ฝ่ายเดียว และเชื่อมั่นหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ของพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต”

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย

- | | |
|--------------------------|--------------------------------------|
| ๑. นายตุลย์ ทิพย์จันทร์ | เกษตรอำเภอวังชิ้น |
| ๒. นายกฤตภาส จันจิรา | นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ |
| ๓. นายเกษมสันต์ อาซากิจ | นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร |
| ๔. นางสาวปรณพัชร ก่องชัย | นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ |

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

นำข้อมูลที่ได้มาช่วยกันวิเคราะห์ / การระดมสมองและสถิติ

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ปัญหาและอุปสรรค : ช่วงเวลาในการลงพื้นที่อาจไม่สอดคล้องกับรอบการผลิตของเกษตรกร ทำให้ บางกิจกรรมไม่สามารถเห็นภาพกิจกรรมที่สมบูรณ์หรือเก็บข้อมูลได้ครบถ้วน

ข้อเสนอแนะ : แผนการลงพื้นที่ถอดบทเรียนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม โดยประสานกับเกษตรกรต้นแบบล่วงหน้าเพื่อเลือกช่วงเวลาที่เหมาะสมกับรอบการผลิต และเตรียมความพร้อม ของทั้งสองฝ่าย

ภาคผนวก

ภาพผนวกที่ ๓ กิจกรรมในศูนย์

